



Nr. 20 / 16.03.2020

Către Ministerul Culturii

În atenția Ministrului Culturii Bogdan Gheorghiu

Bulevardul Unirii nr. 22, Sector 3

București, 030833

Stimate domnule ministru Bogdan Gheorghiu,

Centrul Cultural Clujean este o organizație care reprezintă 104 membri, majoritatea organizații și instituții culturale și, prin misiunea asumată, este în contact permanent cu sectorul cultural din România și Europa, propunându-și să contribuie la dezvoltarea și bunăstarea operatorilor din acest domeniu.

Pandemia COVID-19 afectează în mod critic un număr mare de organizații culturale, artiști și lucrători culturali independenți pe care anularea evenimentelor și proiectelor culturale și lipsa unor mecanisme de susținere structurală îi lasă deosebit de vulnerabili în fața unei crize la nivel economic și de sănătate.

În aceste condiții intervenția și sprijinul statului este absolut necesară pentru a preveni o criză umanitară și completa distrugere a sectorului cultural din țară.

Vă transmitem mai jos o serie de propuneri de măsuri care pot contribui la ameliorarea acestei situații și a impactului negativ pe termen lung a acestei crize.

<b>Problemă</b>	<b>Propunere de soluționare/intervenție</b>	<b>Propuneri de operaționalizare și resurse</b>
<b>1. Lipsa asigurărilor de sănătate</b> Conform studiului Condițiile socio-economice ale muncii în cultură realizat de Centrul Cultural Clujean în 2018-2019, pe un eșantion de 298 de artiști și lucrători culturali din România, <b>34% dintre persoanele active în sectorul cultural nu au asigurare de sănătate.</b> În condițiile în care virusul COVID-19 se răspândește	<b>1. Inițierea unui program prin care toți lucrătorii din sectorul cultural independent care nu au asigurare de sănătate să fie asigurați din oficiu cel puțin până la 31 decembrie 2020.</b>	Această măsură poate fi asigurată în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției sociale, cu Ministerul Finanțelor și utilizând, la nevoie, resurse din bugetul neutilizat al <b>Fondurilor Structurale</b> din care Uniunea Europeană face posibilă redirectionarea de fonduri către rezolvarea situațiilor de urgență create de pandemia Covid-19.



<p>în întreaga populație, aceste persoane sunt în mod special vulnerabile - nu au acces la servicii publice de sănătate decontate și trăiesc doar din venituri independente care în prezent sunt suspendate odată cu activitățile care generau pentru artiști și tehnicieni acest tip de venit.</p>		
<p><b>2. Reducerea veniturilor din activități independente</b></p> <p>Același studiu relevă că: 50% dintre artiști și 31% din lucrătorii culturali (manageri culturali, mediatori culturali, tehnicieni etc) nu au un contract de muncă. 57% dintre aceștia câștigă mai puțin decât venitul mediu pe țară. Mai mult, în condițiile în care 40% declară că veniturile lor nu au crescut în ultimii 4 ani și 44% nu au venituri suficiente pentru a-și acoperi nevoile de bază, o marea parte a freelancerilor din sectorul cultural trăiesc la limita sărăciei, suspendarea veniturilor din activități independente îi va afecta în mod dramatic.</p>	<p>2. Inițierea unui set de măsuri care să susțină aceste persoane:</p> <p><b>2.1 Un fond de urgență</b> prin care să fie acordat un <b>ajutor social similar ajutorului de șomaj</b> persoanelor cele mai afectate de suspendarea evenimentelor culturale.</p> <p><b>2.2 Amânarea obligațiilor legate de plata impozitelor și contribuțiilor</b> aferente veniturilor din anii precedenți al acestor persoane, până la 31. 12.2020 (cu posibilitate de prelungire).</p> <p><b>2.3 Scutirea temporară de la plata impozitelor</b> pe venituri din contracte de drepturi de autor și contracte de prestări servicii pentru activități culturale, , până la 31. 12.2020 (cu posibilitate de prelungire).</p>	<p>Propunem inițierea unui <b>grup de lucru de urgență</b> care să stabilească criteriile de eligibilitate pentru acest sprijin. Sprijinul poate fi diferențiat în funcție de măsura în care persoanele și-au pierdut integral sau parțial sursele de venituri.</p> <p>Sursa acestor fonduri poate fi similar punctului 1, <b>fonduri direcționate de urgență de la bugetul de stat/fondurile structurale</b> pentru această necesitate.</p>
<p><b>3. Impactul negativ asupra operatorilor culturali a anulării evenimentelor culturale</b></p> <p>Toate organizațiile și instituțiile culturale suferă pierderi majore datorate anulării spectacolelor, evenimentelor, atelierelor culturale și închiderii spațiilor muzeelor, galeriilor, centrelor culturale etc. Pe lângă pierderile cheltuielilor deja angajate în organizarea activităților</p>	<p>3. Inițierea unui set de măsuri care să susțină acești operatori:</p> <p><b>3.1 Scutirea de la plata taxelor pentru bilete până la sfârșitul anului 2020</b> (taxe locale, taxe de timbru etc)</p> <p><b>3.2 Declararea drept costuri eligibile a cheltuielilor angajate de operatorii culturali din fonduri nerambursabile publice pentru evenimentele și activitățile anulate datorită pandemiei</b></p>	<p>Alocarea unui fond de urgență poate fi făcut din</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- <b>fondurile Ministerului Culturii</b></li><li>- <b>fonduri RO-Cultura, adaptate situației de urgență</b> prin simplificarea procedurilor și accelerarea procesului de alocare a fondurilor</li><li>- <b>fonduri de urgență din fondurile structurale.</b></li></ul>



<p>planificate în lunile următoare, acești operatori pierd și veniturile din vânzarea de bilete și o mare parte din sponsorizările asociate acestor evenimente. Imposibilitatea prevederii unei perioade de reluare a activității fragilizează în mod special organizațiile și operatorii privați. Mai mult, pierderile bugetare imense creează acestor organizații probleme majore în acoperirea salariilor, ceea ce crește și mai mult numărul persoanelor din sectorul cultural vulnerabile financiar.</p> <p>O problemă majoră este și <b>plata chiriei</b> pentru spațiile în care companiile independente își desfășoară activitățile, în mod special săli de spectacole, galerii, centre culturale private.</p>	<p><b>3.3 Facilitarea ca finanțările nerambursabile deja aprobate și cele deja alocate să fie utilizate pentru alte activități și alte categorii de costuri decât cele prevăzute inițial în cererile de finanțare.</b> Astfel organizațiile ar putea folosi aceste fonduri pentru a plăti salarii și onorarii și cheltuieli necesare unor noi tipuri de activități culturale care pot fi derulate în perioada de criză (materiale, cursuri și spectacole online etc).</p> <p><b>3.4 Instituirea unui fond de urgență</b> pentru susținerea operatorilor culturali, atribuirea fondurilor fiind făcută în funcție de nevoile specifice ale organizațiilor: plata chiriei spațiilor de evenimente pe perioada suspendării adunărilor publice, plata salariilor și onorariilor, costuri pentru adaptarea la munca la distanță etc.</p> <p><b>3.5. modificarea exigibilității TVA (și implicit a exigibilității plății TVA)</b> pentru veniturile obținute din domeniul organizării de evenimente și activități culturale, inclusiv din vânzarea biletelor. Astfel exigibilitatea TVA să intervină la 25 ale lunii următoare lunii sau trimestrului în care a avut loc evenimentul, în funcție de perioada fiscală a contribuabilului.</p> <p><b>3.6. modificarea termenului de plată a impozitului reținut din veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți din domeniul organizării de evenimente:</b> impozitul se va plăti în data de 25 a lunii ulterioare datei derulării evenimentului, față de 25 a lunii anterioare celei în care a fost făcută plata.</p>	<p>O parte din aceste măsuri pot fi operaționalizate în parteneriat cu Ministerul Muncii și protecției Sociale, Ministerul de Finanțe și/sau direct de autoritățile locale.</p>
--	--	---



	<p><b>3.7.</b> Asigurarea unor condiții facile de depunere și aprobare a documentelor privind declarațiile de reducere a timpului de lucru al salariaților sub limitele legale actuale, cât și în ceea ce privește șomajul tehnic.</p> <p><b>3.8.</b> Modificarea procedurii pentru obținerea certificatului de forță majoră și eliminarea taxei pentru obținerea acestuia;</p>	
<p><b>4. Impactul negativ asupra angajaților din domeniul cultural</b> ca urmare a anulării evenimentelor, reducerii surselor de venit a angajatorilor și incertitudinii privind modul de continuare a activității.</p> <p>Pierderile bugetare majore creează incertitudine la nivelul angajatorilor, care pot decide suspendarea contractelor de muncă și/ sau unor locuri de muncă.</p> <p>Aceste măsuri pot duce la creșterea rapidă a șomajului în sectorul cultural cu efecte directe asupra unui număr considerabil de persoane.</p>	<p><b>4.1.</b> Scutirea de la plata contribuțiilor aferente salariilor pentru lunile martie, aprilie, mai, cu posibilitate de prelungire în caz de necesitate;</p> <p><b>4.2.</b> Subvenționarea a 75% din costurile salariale ale persoanelor angajate în domeniul cultural (IMM și ONG) pentru 3 luni, cu condiția păstrării locurilor de muncă pe o perioadă de 6 luni după ridicarea restricțiilor privind adunările publice/ culturale.</p>	<p>Această măsură poate fi asigurată în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției sociale, cu Ministerul Finanțelor și utilizând, la nevoie, resurse din bugetul neutilizat al Fondurilor Structurale din care Uniunea Europeană face posibilă redirecționarea de fonduri către rezolvarea situațiilor de urgență create de pandemia Covid-19.</p>
<p><b>5. Viziunea limitată la nivelul comunității a relevanței și rolului culturii în societate. Nevoia regândirii modelelor de operare în sectorul cultural</b></p> <p>Data fiind percepția culturii ca un sector marginal, dificultățile organizațiilor și lucrătorilor din cultură sunt resimțite la nivel colectiv ca nesemnificative. Este importantă o mai corectă redare și reprezentare publică a specificului și necesităților sectorului cultural.</p> <p>Criza actuală afectează major un sector ale cărui activități</p>	<p><b>5. 1 Apeluri de finanțare</b> a în regim de urgență a unor proiecte care să susțină activități culturale care pot constitui un răspuns rapid la criza Covid-19 prin (1) <b>activități culturale adaptate noilor condiții</b> (ex tururi virtuale ale unor colecții, activități de educație culturală online), (2) <b>activități care să susțină inovarea socială, solidaritatea, echilibrul emoțional și mental și care să ofere perspective alternative despre viitor</b>, (3) <b>inițiative care să permită o re-imaginare a structurilor și</b></p>	<p>Aceste apeluri pot fi organizate din fondurile: Ministerului Culturii, AFCN, al administrațiilor locale, fondurile RO-CULTURA sau alte fonduri dedicate răspunsurilor de urgență la criza actuală.</p>



<p>implică aducerea laolaltă a unor grupuri mai mici sau mai mari de oameni. Este evident astfel rolul social important pe care îl are cultura. Miza perioadei următoare este de a oferi operatorilor culturali posibilitatea de a re-gândi și re-adapta la condițiile de izolare impusă modul în care poate performa acest rol social. Mai mult, necesitatea de a găsi soluții inovatoare de a gestiona criza, nu doar la nivelul sănătății, ci și la nivel social, afectiv, umanitar este acum mai mare ca oricând, iar cultura poate servi semnificativ acestor demersuri.</p>	<p><b>modului de operare în domeniul cultural.</b></p>	
---	--	--

Ne punem la dispoziția Ministerului Culturii pentru a contribui, într-un grup de lucru mixt, la identificarea celor mai bune căi de punere aplicare a acestor propuneri și a altor măsuri pentru sprijinirea sectorului cultural necesare în acest moment.

În această perioadă de criză, solidaritatea, încrederea reciprocă și acțiunea colectivă sunt esențiale, iar cultura poate și trebuie să dea un exemplu în acest sens. Prin demersul de față, Centrul Cultural Clujean și organizațiile membre se coalizează cu inițiativele similare din domeniul cultural. Vă propunem, domnule Ministru, să faceți către toate aceste inițiative invitația de a participa la construirea pachetului de măsuri care se impun în situația în care ne aflăm.

Cu considerație,  
Rarița Zbranca  
Director program

Ștefan Teișanu  
Director executiv  
Centrul Cultural Clujean

ASOCIATIA  
CENTRUL  
CULTURAL  
CLUJEAN  
CLUJ - NAPOCA



## Co-semnatari:

1. Asociația Fapte
2. Asociația Create.Act.Enjoy
3. Asociația ARTA în dialog
4. Asociația Daisler
5. Asociația Scientifica
6. Asociația PLAI - Laborator Public de Arhitectura, Inovatie si Experiment
7. Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc
8. ClujHub
9. Cluj Blues Fest
10. Asociația Cealalta
11. Filarmonica de Stat „Transilvania”
12. Asociația Reactor de creație și experiment
13. Asociația MiniReactor
14. Smida Jazz Festival
15. Teatrul PUCK
16. Asociația Caolin
17. Asociația De-a arhitectura
18. Asociația Pro Vobis - Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat
19. Asociația Fotopia
20. Federația Fabrica de Pensule
21. Asociația Colectiv A
22. Muzeul Etnografic al Transilvaniei
23. Grupul PONT
24. Asociația Photo Romania
25. Asociația GroundFloor Group
26. Federația Tinerilor din Cluj
27. Asociația Arta Capoeira (Cercul Întreg)
28. Asociația Cluj Guided Tours
29. Asociația Lateral ArtSpace
30. Asociația Why Not Us
31. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei
32. Asociația Culturală „Notes & Ties”
33. Societatea Culturală Româno-Germană
34. Teatrul Maghiar de Stat Cluj-Napoca
35. Fundația Transilvania Trust
36. Opera Națională Română Cluj-Napoca
37. Asociația Circus Fairies
38. Asociația Quadro
39. Asociația Urbannect
40. Asociația Silver Screen
41. Asociația Support Your Local Artist
42. Asociația Studenților Universității de Artă și Design (ASUAD)
43. Asociația Fascinația Meșteșugului
44. Asociația Scena Urbană
45. Ordinul Arhitecților din România, Filiala Transilvania
46. Asociația Young Actions and Abstractions